

Fransız Mélodie Repertuarı

PINAR UÇMAN KARAÇALI

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-356-6	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Fransız Mélodie Repertuarı	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar Pınar UÇMAN KARAÇALI ORCID iD: 0000-0001-8576-9916	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code MUS000000
	DOI 10.37609/akya.2783

Kütüphane Kimlik Kartı
Uçman Karaçalı, Pınar.

Fransız Mélodie Repertuarı / Pınar Uçman Karaçalı.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
259 s. : resim, tablo. ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253993566

1. Müzik.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Söze, beni bu kitabı yazmaya motive eden öğrencilerime teşekkür ederek başlamak isterim. Onların bu içerikteki bir kitaba ihtiyaç duymaları, beni bu kitabı yazmak üzere harekete geçirdi. Konservatuvarda gerek öğrencilerimizin konserlerinde gerekse sınavlarında sıklıkla gözlediğim bir durum var. Öğrenci tüm enerjisini ve zamanını güzel ses çıkarmak ve iyi bir teknikle şarkı söylemeye harcamış, parçasını ezberlemiş, kendince hazır, seslendirir ancak gözlerine, yüz ifadesine ve mimiklerine baktığımızda ne söylediği hakkında pek bir fikri olmadığını hemen anlayabilirsiniz. Ben öğrencilerime bir parçayı çalışmaya başladıklarında yapmaları gereken ilk şeyin, o parça hakkında bilgi toplamak olduğunu her zaman öğütlerim. Söyledikleri eser ne zaman ve hangi etkiler altında bestelenmiş, armonik ve form açısından önem taşıyan özellikleri nelerdir bilmek, sözleri yazan şair ve şiir hakkında bilgi ve sözlerinin tamamının ne anlama geldiğini öğrenmeyi içeren bir ön araştırma yapmak, o eserin performansını olumlu anlamda etkiler. Opera sanatçısı sadece güzel ses çıkaran ve ses akrobasisi yapan kişi olmamalıdır; söylediği eserin içerdiği derin duyguları, düşünceleri ve bazen de mesajları aktarabilen entelektüel sanatçılar, en etkileyici performansı da yapabilen kişilerdir. Öğrencilerime bunun önemini anlamalarına rağmen, neden hala parçalarıyla ilgili ön araştırma yapmadıklarını sorduğumda, bunu yapamamalarının sebebi olarak çoğu zaman şarkıların içeriğini anlatan Türkçe kaynak yetersizliğinden şikâyet etmektedirler. Ben de bundan yola çıkarak hem oldukça ilgimi çeken bu konuda bir araştırma yapmak, hem de öğrencilerime çalışmalarında yardımcı olmasını umut ettiğim bir kaynak hazırlamak istedim. Bununla beraber bu kitapta derlediğim bilgilerin sadece şancılar değil, bu müzik türünün meraklısı dinleyiciler için de müziksel deneyimlerini zenginleştirip derinleştirebilecek nitelikte bir referans kaynak olmasını da umut ediyorum.

Bu kitap; Fransızca *Mélodie* Repertuvarını şekillendiren besteciler ve onların *mélodie* janrında bestelemiş oldukları önemli eserleri hakkında bilgi verir ve bu eserlerin sözlerinin orijinal dillerinden Türkçe 'ye çevirilerini içerir. Bu çalışmanın besteciler, dönemler, akımlar ve şairler hakkında detaylı tarihsel bilgiler veren ansiklopedik bir kitap olmasından çok, pratik, şancıların el kitabı niteliğinde olmasını hedefledim. Zira daha önce yazılmış, tarihsel dönemleri, akımları, bestecileri ve şairleri en ince detaylarıyla anlatan çok değerli kitaplar

halihazırda mevcut, o nedenle ben bu kitapta repertuvardaki şarkılar hakkındaki önemli bilgileri, yorumlamada olumlu etki yaratacak küçük detayları ve şarkı sözlerinin orijinal dillerinden Türkçe 'ye çevirilerini aktarmaya çalıştım. Aynı yaklaşımla çevirilerin de yalın, açıklayıcı ve şancının söylediği şarkının ne anlattığını anlayabileceği bir nitelikte olmasına özen gösterdim. Yoksa özgün şiirin edebi derinliğini çeviri ile yansıtabilmek oldukça zor.

Son olarak, Cumhuriyet'in ülkemize kazandırdığı değerler sayesinde yapabildiğim ve bugün, bir Türk kadını olarak, bu kıymetli sanat dalını icra etmemi sağlayan MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'e sonsuz sevgi, saygı ve minnet duygularıyla bu kitap Cumhuriyet'in 100. yılı anısına armağan olsun!

Prof. Pınar UÇMAN KARAÇALI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
FRANSIZ MÉLODIE.....	1
Les nuits d'été – Yaz geceleri	4
Villanelle	4
Le Spectre de la rose (Gülün hayaleti)	6
Sur les lagunes (Göletin üstünde).....	8
Absence (Yokluk)	9
Au cimetière (Clair de lune) (Mezarlıkta ay ışığı)	11
L'île inconnue (Bilinmeyen ada)	13
CHARLES GOUNOD (1818-1893).....	17
Sérénade (Serenat), 1855.....	18
Viens, les gazons sont verts (Gel, çimenler yeşil), 1875.....	19
L'Absent (Yok olan), 1876	20
Venice (Venedik), 1842	21
PAULINE VIARDOT-GARCIA (1821-1910).....	25
Aime-moi (Sev beni)	25
Bonjour, mon coeur (Günaydın, kalbim).....	27
Havanaise	29
Serenade	30
CÉSAR FRANK(1822-1890).....	33
La Procession (Cenaze), 1888	33
Nocturne (1884).....	34
GEORGES BIZET (1838-1875).....	37
Tarantelle	37
Ouvre ton Coeur (Kalbini aç).....	39
Adieu de l'hôtesse arabe (Arap kızın vedalaşması).....	40
Chanson d'avril (Nisan şarkısı)	43
EMMANUEL CHABRIER (1841-1894)	45
L'île heureuse (Mutlu ada).....	45
Ballade des gros dindons (Şişko hindinin dansı).....	47

Villanelle des petits canards (kucuk rdeklerin dansı).....	48
Les Cigales (Ağustos boeđi).....	51
HENRI DUPARC (1848-1933).....	55
Chanson triste (zucu şarkı), 1868.....	56
L'invitation au voyage (Seyahate davet), 1870.....	57
Lamento (ađıt), 1883.....	60
Phidyle, 1882.....	63
Le Manoir de Rosemonde (Rosemond'un malikanesi), 1879.....	66
Extase (Cořkunluk), 1878.....	67
ERNEST CHAUSSON (1855-1899).....	69
Le Charme (Cazibe), 1879.....	69
Nanny, 1880.....	70
Les Papillons (kelebekler), 1880.....	72
Hebe, 1882.....	73
Le Colibri (sinek kuřu), 1882.....	74
Le Temps des Lilas (Leylakların Zamanı), 1890.....	75
Chanson Perpetuelle, (Sonsuz şarkı) Op.37, 1898.....	77
GABRIEL FAURE (1845-1924).....	81
Lydia, Op.4, No.2, 1870.....	81
Apres un reve (Ruyadan sonra), 1878.....	83
Au bord de l'eau (suyun kıyısında), 1875.....	84
Nell, 1880.....	86
Notre Amour (Bizim aşkımız), 1879.....	87
Les Berceaux (Beřikler), Op. 23, no.1, 1882.....	89
Les Roses d'Ispahan (İsfahan'ın gulleri), Op. 39, No.4, 1884.....	90
Cinđ melodies de Venise (Beř Venedik şarkısı), Op.58, 1891.....	92
Mandoline.....	92
En Sourdine (Surdinli).....	93
Green (Yeřillikler iinde).....	95
A Clymene.....	96
C'est l'extase (Bařtan ıkarıcı mutluluktur bu).....	98
La Bonne Chanson (İyi şarkı), Op.61, 1892-1894.....	99
Une sainte en son aureole.....	100
Puisque l'aube grandit.....	101
La lune blanche.....	102

J'allais par les chemins perfides.....	103
J'ai presque peur, en vérité.....	104
Avant que tu ne t'en ailles.....	105
Donc, ce sera par un clair jour d'été.....	107
N'est-ce pas?.....	108
L'hiver a cessé.....	109
Clair de lune (Ay ışığı), op.46, No.2, 1887.....	110
Arpege (Arpej), Op. 76, No.2, 1897.....	111
L'Horizon chimérique, Op. 118, 1921.....	113
La Mer est infinie.....	113
Je me suis embarqué.....	114
Diane, Séléné.....	115
Vaisseaux, nous vous aurons aimés.....	115
CLAUDE (ACHILLE) DEBUSSY (1862-1918).....	117
Beau soir (güzel akşam), 1883.....	118
Pierrot (1881).....	119
Pantomime, 1881.....	120
Mandoline, 1882.....	121
Ariettes oubliées (Unutulmuş aryalar), 1885-1887.....	123
C'est l'extase.....	123
Il Pleure dans mon coeur.....	125
L'Ombre des arbres.....	126
Chevaux des bois.....	127
Green.....	130
Spleen.....	131
Fêtes galantes 1, 1892.....	132
En sourdine.....	132
Fantoches.....	134
Clair de lune, op.46, No.2, 1887.....	135
Fêtes galantes 2, 1904.....	136
Les Ingenus.....	136
La Faune.....	137
Colloque sentimental.....	138
Chanson de Bilitis, 1897-1898.....	139
La Flute de Pan.....	140

La Chevelure	141
Le Tombeau des naiades.....	143
ERIK SATIE (1866-1925)	145
Ludions, 1923	145
Air du rat	146
Spleen	147
La grenouille Américaine.....	147
Air du poète.....	148
Chanson du chat	149
Trois mélodies, 1916	150
La Statue de bronze	151
Daphn�no.....	153
Le Chapelier	154
La Diva de l'Empire (Krallıĝın Divası), 1904.....	154
FRANZ LISZT (1811-1886).....	157
Oh! Quand je dors (Oh! Ben uyurken), 1860	157
ALBERT ROUSSEL (1869-1937).....	161
Le jardin mouille (yaĝmurda bahe), 1903	161
Réponse d'une épouse sage (Bilge bir eŐin cevabı), 1927	163
Le Bachelier de Salamanque, 1919	164
Jazz dans la nuit, 1928.....	165
REYNALDO HAHN (1874-1947).....	169
Si mes vers avaient des ailes (Dizelerimin kanatları olsaydı), 1888	169
L'Heure exquise – Chanson grises (MuhteŐem Saatler), 1891-1892	171
D'une prison (Bir Hapishaneden), 1894.....	172
A Chloris (Cloris'e), 1916	173
MAURICE RAVEL (1875-1937)	175
Chanson Populaires (1910).....	175
Tripatos.....	176
Cinq Mélodies populaires grecques (BeŐ pop�ler Yunan Şarkısı), 1907	176
Chanson de la mari�e	177
L�-bas, vers l'�glise.....	178
Quel Galant m'est comparable.....	178
Chanson des cueilleuses de lentisques	179
Tout gai!	180

Don Quichotte a Dulcinee, 1932	180
JACQUES IBERT (1890-1962).....	183
Chansons de Don Quichotte, 1932	183
Chanson du départ.....	184
Chanson à Dulcinée.....	185
Chanson du Duc	186
Chanson de la mort.....	186
DARIUS MILHAUD (1892-1974).....	189
Chansons de Ronsard, 1940-1941	189
À une fontaine	190
À Cupidon	191
Tay toy, babillarde Arondelle	192
Dieu vous gard'	193
FRANCIS POULENC (1899-1963).....	197
Le Bestiaire ou Cortège d'Orphee (Canavarların kitabı veya Orphee'nin töreni), 1918-1919	197
Le dromadaire	198
La chèvre du Thibet.....	198
La sauterelle	199
Le Dauphin.....	199
L'écrevisse.....	200
La carpe.....	200
Tel jour, telle nuit (Gün gibi, gece gibi) 1937	201
Banalités (sıradanlık), 1940.....	202
Chanson d'Orkenise	202
Hôtel.....	204
Fagnes de Wallonie	204
Voyage à Paris	206
Sanglots	207
Fiançailles pour rire, 1939.....	208
Bleuet (Acemi asker), 1939.....	210
C, 1943	211
La Fraicheur et le feu (Serinlik ve ateş), 1950	212
Rayon des yeux... ..	213
Le Matin les branches attisent.....	214
Tout disparut.....	214

Dans les tenebres du jardin.....	215
Unis la fraicheur et le feu	216
Homme au sourire tendre	216
La Grande Riviere qui va	217
JACQUES LEGUERNEY (1906-1997)	219
La Nuit (Gece), 1951	219
Paisible et solitaire nuit	220
Ma douce jouvence est passee (Benim tatlı genliđim geti), 1943	220
A son page (Poemes de la Pleiade 2), (Onun adına) 1944	222
Le Carnaval, 1953	223
Le Grotesque	223
Le Belle Brune	224
Le Carnaval	225
ULUSLARARASI FONETİK ALFABE SEMBOLLERİ.....	227
TEMEL FRANSIZCA DİKSİYON KURALLARI.....	231
HECELERE AYIRMA	232
Sesli Harflere Gre Heceleme	232
Hecelemenin Yapılmadığı Durumlar.....	237
Sessiz Harflere Gre Heceleme.....	242
VURGU.....	244
KAYNAKA.....	247
ZGEMİŐ	248

KAYNAKÇA

- French Song from Berlioz to Duparc**, Frits Noske, çevirisi Rita Benton, Dover Publications, INC. Mineola, New York, 1970
- The Singer as Interpreter**, Betty Bannerman, Claire Croize's Master Classes, Gollancz, London, 1989
- The Songs of Henri Duparc**, Sydney Northcote, Brewster Press, Roy Publishers, New York, 2007
- The Interpretation of French Song**, Pierre Bernac, Kahn and Averill, U.K. 1977
- Claude Debussy and the Poets**, Arthur B. Wenk, University of California Press Ltd. London, England, 1976
- Diary of My Songs**, Francis Pulenc, çevirisi Winifred Radford, Victor Gollancz Ltd., London, 1989
- Song, A Guide to Art Song Style and Literature**, Carol Kimball, Pst...Inc., 1996
- Singing in French, a Manual of French Diction**, Thomas Grubb, Peabody Conservatory of The Johns Hopkins University (Ders Notları) 2001